

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 7. julija 2011 *

V zadevi C-310/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Curtea de Apel Bacău (Romunija) z odločbo z dne 14. junija 2010, ki je prispela na Sodišče 29. junija 2010, v postopku

Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești

proti

Ștefanu Agafițiu,

Raluci Apetroaei,

Marcelu Bărbieruju,

Sorinu Budeanuju,

* Jezik postopka: romunščina.

Luminiți Chiagă,

Mihaeli Crăciun,

Sorinu-Vasileju Curpănu,

Mihaeli Dabija,

Mii-Cristini Damian,

Sorini Danalache,

Oani-Alini Dogaru,

Geanini Dorneanu,

Adini-Cătălini Galavan,

Gabrielu Grancei,

Mădălini Radu (Hobjilă),

Nicolaeju Cătălinu Iacobuțu,

Roxani Lăcătușu,

Sergiuu Lupașcuju,

Smarandi Maftai,

Silvii Mărmureanu,

Marii Oborocianu,

Simoni Panfil,

Oani-Georgeti Pânzaru,

Laurențiuu Păduraruju,

Eleni Pîrjol-Năstase,

Ioani Pocovnicu,

Alini Pușcașu,

Cezarju Ștefănescuju,

Roxani Ștefănescu,

Ciprianu Țimirașu,

Cristini Vintilă,

SODIȘČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, K. Schiemann (poročevalec), L. Bay Larsen, sodnika, A. Prechal, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodna tajnica: R. Șereș, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. aprila 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za romunsko vlado sprva A. Popescu in V. Angelescu, nato R.H. Radu in R.-I. Munteanu, zastopniki,
- za Irsko D. O'Hagan, zastopnik, skupaj z A. Collinsom, SC, in N. Traversom, BL,
- za Evropsko komisijo J. Enegren in L. Bouyon, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 15 Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, str. 22) in člena 17 Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, str. 16) ter v primeru neskladja med tema členoma in nacionalno

zakonodajo ali odločbami Curtea Constituțională (ustavno sodišče) na posledice, ki bi lahko izhajale iz primarnosti prava Unije.

Pravni okvir

Ureditev Unije

2 Člen 1 Direktive 2000/43 določa:

„Namen te direktive je določiti okvir za boj proti diskriminaciji na podlagi rase ali narodnosti, da bi v državah članicah uveljavili načelo enakega obravnavanja.“

3 Člen 2(1) te direktive določa:

„V tej direktivi, načelo enakega obravnavanja, pomeni‘ da ne sme biti nobene neposredne ali posredne diskriminacije na podlagi rase ali narodnosti.“

4 Člen 1 Direktive 2000/78 določa:

„Namen te direktive je opredeliti splošni okvir boja proti diskriminaciji zaradi vere ali prepričanja, hendikepiranosti, starosti ali spolne usmerjenosti pri zaposlovanju in delu, zato da bi v državah članicah uresničevali načelo enakega obravnavanja.“

5 Člen 2(1) te direktive določa:

„V tej direktivi, načelo enakega obravnavanja ‚pomeni‘ da ne obstaja nikakršna neposredna ali posredna diskriminacija zaradi katerega od razlogov iz člena 1.“

6 Člen 3 Direktive 2000/43 in člen 3 Direktive 2000/78, ki sta naslovljena „Področje uporabe“, v odstavku 1(c) določata, da se ti direktivi uporabljata v okviru pristojnosti, dodeljenih Skupnosti, za vse osebe v javnem in zasebnem sektorju, vključno z javnimi organi, v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, vključno z odpuščanjem in plačami.

7 Člen 14(a) Direktive 2000/43 in člen 16(a) Direktive 2000/78 določata, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da prenehajo veljati vsi zakoni in drugi predpisi, ki so v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.

8 Člen 15 Direktive 2000/43 določa:

„Države članice določijo pravila o sankcijah, ki se uporabljajo pri kršitvah nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev njihove uporabe. Sankcije, ki lahko zajemajo tudi plačilo nadomestila žrtvi, morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. [...]“

9 Člen 17 Direktive 2000/78 določa:

„Države članice določijo predpise o sankcijah, ki se uporabljajo, če so kršene določbe domačega prava, sprejete na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo njihovo izvajanje. Sankcije, med katerimi je lahko tudi plačilo odškodnine žrtvi, morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvratilne. [...]“

Nacionalna ureditev

- 10 Zakonska uredba vlade št. 137/2000 o preprečevanju in kaznovanju vsakršne oblike diskriminacije (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 431, z dne 2. septembra 2000) je namenjena zlasti prenosu direktiv 2000/43 in 2000/78 v notranje pravo.

- 11 Člen 1(2)(e)(i) zakonske uredbe št. 137/2000 določa:

„Načelo enakosti državljanov in načelo prepovedi privilegijev in diskriminacije se zagotavljajo zlasti z izvajanjem teh pravic:

[...]

(e) ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, zlasti:

- (i) pravice do dela, do proste izbire poklica, do primernih in zadovoljivih delovnih pogojev, do varstva pred brezposelnostjo, do enakega plačila za enako delo, do primerne in zadovoljive plače“.

¹² Člen 2(1) te zakonske uredbe določa:

„V skladu s to zakonsko uredbo se šteje, da je diskriminacija vsako razlikovanje, izključevanje, omejevanje ali dajanje prednosti na podlagi rase, državljanstva, narodnosti, jezika, vere, družbenega razreda, prepričanja, spola, spolne usmerjenosti, starosti, hendikepiranosti, kronične nenalezljive bolezni, seropozitivnosti, pripadnosti prikrašani skupini ali katerega koli drugega merila, katerega cilj ali posledica je, da se omeji ali ogrozi priznanje, uporaba ali uresničevanje – v razmerah enakopravnosti – človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali pravic, ki jih priznava zakon na političnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem področju ali v katerem koli drugem sektorju javnega življenja.“

¹³ Člen 27(1) zakonske uredbe št. 137/2000 določa:

„Kdor meni, da je bil žrtev diskriminacije, lahko od sodišča zahteva odškodnino in vrnitev v stanje pred diskriminacijo ali razglasitev ničnosti položaja, ki je posledica diskriminacije, v skladu s splošnim pravom [...]“

¹⁴ V sodbah št. 818, 819 in 820 z dne 3. julija 2008, št. 1325 z dne 4. decembra 2008 in št. 146 z dne 25. februarja 2010 je Curtea Constituțională presodilo, da je treba različne določbe zakonske uredbe št. 137/2000, med njimi člen 27, šteti za neskladne z ustavo v delu, v katerem iz teh določb izhaja, da so sodišča pristojna za razglasitev

ničnosti ali za zavrnitev uporabe tistih normativnih aktov z zakonsko močjo, o katerih menijo, da so diskriminatorni, in za nadomestitev teh aktov s pravili, ki jih določijo sodišča, ali z določbami iz drugih normativnih aktov.

- 15 V skladu s členom 11(1) in s prilogo 1(A), točke od 6 do 13, nujne zakonske uredbe vlade (Ordonanța de Urgență a Guvernului) št. 27/2006, kakor je bila spremenjena in dopolnjena z zakonom št. 45/2007 (v nadaljevanju: OUG št. 27/2006), tožilci Direcția Națională Anticorupție (nacionalna direkcija za boj proti korupciji, v nadaljevanju: DNA) in Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (preiskovalna direkcija za boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu, v nadaljevanju: DIICOT) prejemajo plačo, ki je enaka plači tožilcev Înalta Curte de Casație și Justiție (vrhovno kasacijsko sodišče).
- 16 Iz obrazložitve predložitvenega sodišča je razvidno, da mora za zasedbo delovnega mesta tožilca pri Înalta Curte de Casație și Justiție in tako za prejemanje plače za to delovno mesto zainteresirana oseba izpolnjevati predvsem pogoj osmih let delovne dobe kot sodnik ali tožilec, kar pa za delovna mesta tožilcev DNA in DIICOT ne velja.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 17 Na prvi stopnji so tožeče stranke, ki so tožilci, na Tribunalul Bacău vložile tožbo zlasti proti temu sodišču ter proti Curtea de Apel Bacău in proti Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești zaradi povračila škode, ki naj bi jim jo povzročilo diskriminatorno obravnavanje pri plači zaradi plačnega položaja, ki je bil dodeljen le tožilcem DNA in DIICOT.

- 18 Tribunalul Bacău je v sodbi z dne 4. aprila 2008 menilo, da so bile te tožeče stranke žrtev diskriminacije na podlagi družbeno-poklicne kategorije in delovnega mesta, kar sta merili, ki spadata v okvir merila „družbenega razreda“ iz člena 2(1) zakonske uredbe št. 137/2000, in da je bilo v tej zadevi kršeno načelo iz člena 6(2) delovnega zakonika (codul muncii), na podlagi katerega mora biti plačilo za enako delo enako.
- 19 Zato je Tribunalul Bacău tožbi, ki mu je bila predložena, na podlagi člena 27(1) zakonske uredbe št. 137/2000 ugodilo, toženim strankam pa naložilo, da tožečim strankam od začetka veljavnosti OUG izplačajo razliko med plačami, ki jih že prejemale, in plačami, ki so bile z OUG št. 27/2006 uvedene za tožilce DNA in DIICOT.
- 20 Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești v podporo pritožbi, ki jo je na Curtea de Apel Bacău vložilo proti tej sodbi, zlasti navaja, da je Tribunalul Bacău s tem, da si je v nasprotju z zgoraj navedenimi sodbami št. od 818 do 820, št. 1325 in št. 146 Curtea Constituțională prisvojilo zakonodajne pristojnosti, prekoračilo svojo sodno pristojnost.
- 21 V teh okoliščinah je Curtea de Apel Bacău prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali člen 15 Direktive [2000/43] in člen 17 Direktive [2000/78] – obe direktivi sta bili v notranji pravni red preneseni z [zakonsko uredbo št. 137/2000], kakor je bila spremenjena in vnovič objavljena – nasprotujeta nacionalni zakonodaji ali sodbi Curtea Constituțională, ki nacionalnim sodiščem prepoveduje, da diskriminiranim tožečim strankam priznajo ustrezno odškodnino za materialno in/ali nematerialno škodo, če se odškodnina za škodo, povzročeno zaradi diskriminacije, nanaša na pravice v zvezi s plačo, ki so zakonsko določene in priznane za družbeno-poklicno kategorijo, ki ji tožeče stranke ne pripadajo (glej v tem smislu

sodbi Curtea Constituțională št. 1325 z dne 4. decembra 2008 in št. 146 z dne 25. februarja 2010)?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali mora nacionalno sodišče počakati, da se nacionalne zakonske določbe in/ali sodna praksa Curtea Constituțională, ki so morebiti v nasprotju s [pravili prava Unije], razveljavijo ali spremenijo, ali pa mora to sodišče za zadevo, ki mu je predložena v presojo, neposredno in takoj uporabiti določbe [prava Unije], kakor jih bo morda razložilo Sodišče Evropske unije, in tako zavrniti uporabo katere koli določbe nacionalnega zakona ali katero koli sodbo Curtea Constituțională, ki je v nasprotju s [pravili prava Unije]?“

Predmet vprašanj za predhodno odločanje

- 22 Iz navedenega v predložitveni odločbi je razvidno, da se vprašanji za predhodno odločanje v bistvu nanašata na eni strani na to, ali je treba člena 15 Direktive 2000/43 in 17 Direktive 2000/78, potem ko sta bila zlasti z določbo, kot je člen 27 zakonske uredbe št. 137/2000, prenesena v notranji pravni red, razlagati tako, da nasprotujeta temu, da bi lahko Curtea Constituțională s sodbami preprečilo, da bi se na podlagi te določbe notranjega prava osebam, ki so bile na podlagi družbeno-poklicne kategorije ali na podlagi delovnega mesta diskriminirane pri plači, priznala pravica do odškodnine v obliki plače, ki jo zakon določa za drugo družbeno-poklicno kategorijo. Ob predpostavki, da je tako, se ti vprašanji na drugi strani nanašata na to, ali mora nacionalno sodišče zato zavrniti uporabo take določbe nacionalnega prava ali zadevne sodne prakse ustavnega sodišča in mu v zvezi s tem ni treba počakati, da se ta določba spremeni v zakonodajnem postopku ali da jo ustavno sodišče na novo razloži in da se tako zagotovi njena skladnost s pravom Unije.

Dopustnost vprašanj za predhodno odločanje

- 23 Vladi Romunije in Irske v pisnih stališčih izražata dvom o dopustnosti vprašanj za predhodno odločanje, zlasti ker zadevni položaj v postopku v glavni stvari ne spada na področje uporabe niti direktiv 2000/43 ali 2000/78 niti, splošneje, prava Unije.
- 24 V zvezi s tem je najprej treba spomniti, da je Sodišče v skladu s členom 267 PDEU pristojno za predhodno odločanje o razlagi pogodb in aktov institucij Evropske unije.
- 25 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek iz člena 267 PDEU instrument za sodelovanje med Sodiščem in nacionalnimi sodišči. Iz njega je razvidno, da je zgolj nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, dolžno glede na posebnosti zadeve presoditi tako o potrebi po sprejetju predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, kot tudi o upoštevnosti vprašanj, ki jih postavi Sodišču (glej zlasti sodbe z dne 18. oktobra 1990 v združenih zadevah Dzodzi, C-297/88 in C-197/89, Recueil, str. I-3763, točki 33 in 34; z dne 17. julija 1997 v zadevi Leur-Bloem, C-28/95, Recueil, str. I-4161, točka 24, ter z dne 8. septembra 2010 v zadevi Winner Wetten, C-409/06, ZOdl., str. I-8015, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 26 Če se torej postavlja vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, mora Sodišče nadeloma odločiti (glej zlasti zgoraj navedene sodbe Dzodzi, točka 35; Leur-Bloem, točka 25, in Winner Wetten, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 27 Vendar je Sodišče tudi odločilo, da mora v izjemnih okoliščinah pri preverjanju svoje pristojnosti preizkusiti okoliščine, v katerih mu je nacionalno sodišče zadevo predložilo (glej zlasti sodbo z dne 11. julija 2006 v zadevi Chacón Navas, C-13/05, ZOdl., str. I-6467, točka 33 in navedena sodna praksa). Sprejetje predhodne odločbe

o vprašanju, ki ga postavi nacionalno sodišče, je mogoče zavrni le, kadar je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko koristno odgovorilo na postavljena vprašanja (glej zlasti zgoraj navedeni sodbi Chacón Navas, točka 33, in Winner Wetten, točka 37 in navedena sodna praksa).

- 28 Iz ustaljene sodne prakse tako izhaja, da je zavrnitev predloga nacionalnega sodišča upravičena, zlasti če je očitno, da prava Unije v okoliščinah iz obravnavane zadeve ni mogoče uporabiti niti neposredno niti posredno (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Leur-Bloem, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 29 V obravnavani zadevi je najprej treba ugotoviti, da predložitveno sodišče Sodišča ne sprašuje, ali položaj, kakršen je v postopku v glavni stvari, spada na področje uporabe direktiv 2000/43 in 2000/78 ter zlasti njunih členov 15 in 17, na katera se nanašata vprašanji za predhodno odločanje.
- 30 Glede tega je vsekakor treba ugotoviti, kot so navedle romunska vlada, Irska in Evropska komisija, da ni tako.
- 31 Člen 1 Direktive 2000/78 namreč pojasnjuje, da je namen te direktive opredeliti splošni okvir boja proti diskriminaciji zaradi vere ali prepričanja, hendikepiranosti, starosti ali spolne usmerjenosti pri zaposlovanju in delu. Namen Direktive 2000/43 pa je, kot izhaja iz njenega člena 1, določiti okvir za boj proti diskriminaciji na podlagi rase ali narodnosti.

- 32 Iz odločbe predložitvenega sodišča pa je razvidno, da diskriminacija v postopku v glavni stvari ni utemeljena na razlogih, ki so naštet v teh direktivah, temveč temelji na družbeno-poklicni kategoriji v smislu nacionalnega zakona, v katero spadajo zainteresirane osebe, oziroma na njihovem delovnem mestu.
- 33 Torej položaj, kakršen je v postopku v glavni stvari, ne spada v splošni okvir, ki je bil z direktivama 2000/43 in 2000/78 vzpostavljen za boj proti nekaterim vrstam diskriminacije.
- 34 Kot namreč izhaja zlasti iz člena 2(1) teh direktiv, se načelo enakega obravnavanja, ki mu direktivi zagotavljata varstvo, uporablja samo za taksativno naštete razloge iz njunega člena 1 (glej v tem smislu sodbo z dne 17. julija 2008 v zadevi Coleman, C-303/06, ZOdl., str. I-5603, točki 38 in 46).
- 35 Poleg tega je treba v zvezi s tem spomniti, da se člen 13 ES, ki je postal člen 19 PDEU in se nanaša le na ureditev pristojnosti Skupnosti ter na podlagi katerega sta bili sprejeti ti direktivi, ne nanaša na diskriminacijo na podlagi družbeno-poklicne kategorije ali na podlagi delovnega mesta, tako da člena 13 ES ali 19 PDEU tudi ne moreta biti pravna podlaga za ukrepe Sveta za boj proti taki diskriminaciji (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Chacón Navas, točka 55, in Coleman, točka 46).
- 36 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da položaj, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ne spada v okvir ukrepov, ki se sprejmejo na podlagi člena 13 ES ter zlasti direktiv 2000/43 in 2000/78, tako da se člena 15 in 17 teh direktiv, ki sta navedena v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, na ta položaj ne nanašata (glej po analogiji sklep z dne 17. marca 2009 v zadevi 17. marca 2009 v zadevi Mariano, C-217/08, točka 27).

37 Vendar je treba, ker je Curtea de Apel Bacău tako v obrazložitvi predložitvene odločbe kot v prvem vprašanju za predhodno odločanje navedlo, da zakonska uredba št. 137/2000 zagotavlja prenos direktiv 2000/43 in 2000/78 v notranji pravni red, odgovoriti tudi na vprašanje, ali bi bila lahko razlaga teh členov 15 in 17 s strani Sodišča upravičena – tako kot trdi Komisija – ker naj bi se ta člena zaradi sklicevanja nacionalnega prava nanju na podlagi tega prava uporabljala za okoliščine v postopku v glavni stvari.

38 Glede tega je namreč treba spomniti, da je Sodišče v okoliščinah, v katerih dejstva v postopku v glavni stvari niso spadala na področje uporabe prava Unije in so tako spadala v izključno pristojnost držav članic, že velikokrat odločilo, da je pristojno za odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, kadar so se v državi članici te določbe prava Unije uporabljale na podlagi nacionalnega prava in se je to pravo sklicevalo na njihovo vsebino (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Leur-Bloem, točki 25 in 27 ter navedena sodna praksa, in z dne 3. decembra 1998 v zadevi Schoonbroodt, C-247/97, Recueil, str. I-8095, točki 14 in 15).

39 V zvezi s tem je Sodišče zlasti poudarilo, da kadar nacionalna zakonodaja uskladi rešitve, ki se uporabljajo za povsem notranje položaje, z rešitvami, ki jih vsebuje pravo Unije, da bi se tako na primer preprečila diskriminacija državljanov te države ali morebitno izkrivljanje konkurence ali da bi se zagotovila uporaba enotnega postopka za primerljive položaje, obstaja nedvomen interes za to, da se zaradi izogibanja prihodnjim razlikam pri razlagi določbam ali pojmom iz prava Unije zagotovi enotna razlaga ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Leur-Bloem, točka 32 in navedena sodna praksa, in sodbo z dne 17. julija 1997 v zadevi Giloy, C-130/95, Recueil, str. I-4291, točka 28).

40 Vendar v obravnavanem primeru ni tako.

- 41 Iz predložitvene odločbe je razvidno, kot je bil ravnokar spomnjeno, da je namen zakonske uredbe št. 137/2000 zlasti zagotovitev prenosa direktiv 2000/43 in 2000/78 v notranji pravni red in da člen 27 te zakonske uredbe, ki določa, da so povzročitelji diskriminacije, ki je prepovedana s to zakonsko uredbo, za to ravnanje odgovorni in da imajo žrtve takega ravnanja pravico do odškodnine, glede tega zagotavlja izvajanje člena 15 Direktive 2000/43 in člena 17 Direktive 2000/78. Vendar to še ne pomeni, da bi morale določbe teh direktiv ali, splošneje, določbe prava Unije vplivati na razlago tega člena 27, kadar se uporablja v zvezi z diskriminacijo, ki je prepovedana le na podlagi nacionalnega prava in ne spada na področje uporabe teh direktiv.
- 42 Z ničimer ni namreč dokazano, da v obravnavanem primeru obstaja nedvomen interes, da se ohrani enotna razlaga določb ali pojmov, ki so bili preneseni iz prava Unije, ne glede na okoliščine, v katerih se te določbe uporabljajo, tako da bi bilo Sodišče pristojno za odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, ki ju je nanj naslovilo predložitveno sodišče.
- 43 Najprej, predložitvena odločba ne vsebuje dovolj jasne navedbe, iz katere bi bilo mogoče sklepati, da se je nacionalni zakonodajalec, ko je določil enako ureditev glede odškodnine zaradi kršitve pravil o prepovedi diskriminacije iz direktiv 2000/43 in 2000/78 in zaradi kršitve nacionalnih pravil o prepovedi diskriminacije, ki imajo podlago samo v nacionalnem pravu, v zvezi z zadnjenavedenimi kršitvami želel sklicevati na vsebino določb prava Unije ali se z njimi uskladiti.
- 44 Nato je treba na eni strani ugotoviti, da je ureditev sankcij, kakršna je ta, ki so jo države članice dolžne uvesti na podlagi člena 15 Direktive 2000/43 in člena 17 Direktive 2000/78 le pomožni del materialnih pravil o prepovedi diskriminacije, ki jih predpisujejo te direktive in ki jim ta ureditev zagotavlja učinkovitost. Kot pa je bilo poudarjeno v točkah od 31 do 36 te sodbe, ti direktivi ne vsebujeta nobenega pravila o prepovedi

diskriminacije, ki bi kot pravilo, na katero se nanaša spor v glavni stvari, temeljilo na poklicni kategoriji.

45 Na drugi strani se člen 15 Direktive 2000/43 in člen 17 Direktive 2000/78 omejujeta na vzpostavitev obveznosti, da države članice uvedejo predpise o sankcijah, ki se uporabljajo, če so kršene določbe domačega prava, sprejete na podlagi teh direktiv, pri čemer ta člena določata, da morajo biti te sankcije učinkovite, sorazmerne in odvračilne in da je med temi sankcijami lahko tudi plačilo odškodnine. Iz tega izhaja, da je za različne konkretne ukrepe, ki jih je treba uvesti za izvedbo zadevnih določb prava Unije, težko šteti, da se, kadar se uporabljajo za položaje, ki ne spadajo na področje uporabe teh določb, sklicujejo na pojme, uporabljene v teh določbah, ali da so skladni z rešitvami iz teh določb ter da bi bilo treba tem določbam ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo, zagotoviti enotno razlago.

46 Nazadnje je treba poudariti, da v tem primeru namen vprašanj za predhodno odločanje v bistvu niti ni pridobitev razlage vsebine člena 15 Direktive 2000/43 in člena 17 Direktive 2000/78, temveč bolj pridobitev odgovora na vprašanje, ali načelo primarnosti prava Unije nasprotuje nacionalnemu pravilu z ustavno veljavo, kot ga razlaga ustavno sodišče zadevne države članice, ki v položaju, ki ne spada na področje uporabe teh določb prava Unije, zahteva, da se nacionalno pravilo, ki med drugim zagotavlja prenos teh določb prava Unije, ne uporabi ali da se to nacionalno pravilo razlaga na način, ki bi bil, če bi ta položaj spadal na njihovo področje uporabe, v nasprotju s temi določbami.

47 V zvezi s tem je treba navesti, da čeprav lahko potreba po zagotovitvi enotne uporabe pravila prava Unije, kot je bilo spomnjeno zgoraj, v primerih ko se pravilo nacionalnega prava sklicuje na pravilo prava Unije upraviči razširitev pristojnosti Sodišča za razlago na vsebino teh pravil – tudi če se ta pravila v danem položaju lahko uporabijo le posredno – pa to ne more povzročiti – ne da bi bilo kršeno načelo delitve

pristojnosti med Unijo in njenimi državami članicami – da bi se temu pravilu prava Unije podelila primarnost glede na pravila nacionalnega prava, ki so hierarhično višje, kar bi v takem položaju zahtevalo, da se to pravilo nacionalnega prava ne uporabi ali da se razlaga na določen način.

- ⁴⁸ Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je treba vprašanji, ki ju je postavilo Curtea de Apel Bacău in katerih namen ni preveriti, ali položaj, kakršen je v postopku v glavni stvari, spada na področje uporabe člena 15 Direktive 2000/43 in člena 17 Direktive 2000/78, temveč v prošnji za razlago Sodišča bolj ali manj izhajata iz predpostavke, da je tako, pri čemer pa se te določbe prava Unije v okoliščinah obravnavane zadeve očitno ne morejo uporabiti niti neposredno niti posredno, šteti za nedopustni.

Stroški

- ⁴⁹ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Curtea de Apel Bacău (Romunija), ni dopusten.

Podpisi